

ІНСТИТУТ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА
НАН УКРАЇНИ

К Н Я А

VIII

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА

ДОБА

І С Т О Р І Я І К У Л Ь Т У Р А

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

Леонтій ВОЙТОВИЧ

Микола ЛИТВИН

Іван ПАТЕР

Олександр СИТНИК

Даріуш ДОМБРОВСЬКИЙ

Марта ФОНТ

ЛЬВІВ 2014

ББК 63Ю3 (4 Укр)

Княжа доба: історія і культура / [відп. ред. Володимир Александрович]; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2014. – Вип. 8. – 420 с.

Збірник присвячено широкому спектру проблем княжої доби української історії від процесів часів зародження державності до періоду після її втрати в перемінах середини – другої половини XIV ст. Традиційно акцентується на історії Галицько-Волинської держави та вивченні й інтерпретації джерел. Збірник пропонує широку географію матеріалів – від Криму і Північного Лівобережжя по терени Західної Волині, де формувалося знане згодом українсько-польське пограниччя.

The present edited volume covers a wide array of issues related to the Princely era in Ukrainian history. It traditionally focuses on the history of Galicia-Volhynia state and sources interpretation. Chronologically it ranges from the origins of Ukrainian statehood to the times of its loss in the mid- to late 14th century. The contributions to the volume discuss developments on a vast territory ranging from Crime and northern parts on the Dnieper's left bank to Western Volhynia, where Polish-Ukrainian borderland was subsequently formed.

Редакційна колегія:

Александрович В., доктор історичних наук
(відповідальний редактор)

Войтович Л., професор, доктор історичних наук
(заст. відповідального редактора)

Литвин М., професор, доктор історичних наук

Патер І., професор, доктор історичних наук

Ситник О., доктор історичних наук

Домбровський Д., доктор габілітований

Фонт М., професор, доктор габілітований

*На 5 сторінці: Архангел Михайл з діяннями (фрагмент).
З церкви в Стороні (до статті В. Александровича)*

Опубліковано за сприяння Фонду Катедр Українознавства,
освітньої неприбуткової добродійної інституції (США)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ № 16443-4915 Р від 19.02.2010

ISSN 2221-6294

© Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2014

КНЯЖА ДОБА

Віталій ЛЯСКА

МІЖ ПРАГОЮ, КИЄВОМ ТА ГНЄЗНО. ZERUANE/
ZUIREANI "ГЕОГРАФА БАВАРСЬКОГО": ДО ПРО-
БЛЕМИ ЕТНОПОТЕСТАРНИХ СТРУКТУР ВОЛИНИ У
РАННЬОМУ СЕРЕДНЬОВІЧЧІ
9

Тетяна ВІЛКУЛ

"В ЛЬТО 6360. ПОЧА СЯ ПРОЗЫВАТИ РУСКАЯ ЗЕМ-
ЛЯ". ПОЧАТКОВІ СТАТТІ ПОВІСТІ ВРЕМЕННИХ
ЛІТ ТА НОВГОРОДСЬКОГО ЛІТОПИСУ
73

Георгій ШАПОВАЛОВ

"...ПРИЙШОВ СВЯТОСЛАВ У ПОРОГИ..."
105

Ростислав ЗАБАШТА

ФРЕСКОВИЙ ОБРАЗ СВЯТОГО ОНУФРІЯ ВЕЛИКО-
ГО В СОФІЇ КИЇВСЬКІЙ: ІСТОРИКО-ІКОНОГРАФІЧ-
НИЙ ВИМІР
119

Александр МУСИН

АННА КИЕВСКАЯ: МЕЖДУ ИСТОРИОГРАФИЕЙ
И ИСТОРИЕЙ
145

Ірина ЧУГАЄВА

ДАВНЬОРУСЬКИЙ ЛЮБЕЧ НА СТОРІНКАХ ЛІТО-
ПИСІВ
173

Володимир САВИЦЬКИЙ

НАГРУДНІ МІНІАТЮРНІ ХРЕСТИ ТА ПІДВІСКИ З
ХРЕСТАМИ КНЯЖОЇ ДОБИ У ЗБІРЦІ ЛЮБОМЛЬ-
СЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
181

Ігор СКОЧИЛЯС

ПОЛПТИХИ ВЛАДИК ВОЛОДИМИРСЬКОЇ ТА
ГАЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЙ КНЯЖОЇ ДОБИ. СПРОБА
РЕКОНСТРУКЦІЇ ЗА "РУКОПИСОМ КИШКИ" ТА
СФРАГІСТИЧНИМИ ПАМ'ЯТКАМИ
209

Зеновій ФЕДУНКІВ, Лариса ПОЛІЩУК, Віталій НАГІРНИЙ

ГОРОДИЩЕ КНЯЖОЇ ДОБИ ЧЕРНЕЛИЦЯ ІV: РЕ-
ЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ
225

З М І С Т

<i>Святослав ТЕРСЬКИЙ</i>	ТОПОГРАФІЯ ХРАМІВ КНЯЖОЇ ПЕРЕСОПНИЦІ 235
<i>Ярослав ПИЛИПЧУК</i>	ІСТОРИЧНІ ФАНТОМИ НА БЕРЕГАХ МЕОТИДИ ТА ПОНТУ (XII–XIII СТОЛІТТЯ) 243
<i>Володимир БОЙКО</i>	БОЙОВІ ТА ПОХІДНІ ПОРЯДКИ ГАЛИЦЬКОГО І ВОЛИНСЬКОГО ВІЙСЬК У XIII–XIV СТОЛІТТЯХ 249
<i>Андрій СТАСЮК</i>	УЧАСТЬ ОРДЕНУ ФРАНЦИСКАНЦІВ У ПЕРЕГОВОРАХ РОМАНОВИЧІВ З ПАПСТВОМ У 40-х РОКАХ XIII СТОЛІТТЯ 257
<i>Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ</i>	ДВА СТИЛІ НАЙСТАРШИХ ІКОН ПЕРЕМИШЛЯ 271
<i>Олег БУБЕНОК</i>	КОЛИ І ХТО ЗАСНУВАВ МІСТО ЧЕРКАСИ? 299
<i>Ілля ПАРШИН</i>	ЧИ БУЛО ПАПСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ДО ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ НА ПОЧАТКУ XIV СТОЛІТТЯ? 318
<i>Роман ІВАШКО</i>	СТАНОВЛЕННЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПІСКОПСЬКОЇ ТА МИТРОПОЛИЧОЇ КАТЕДР У КОРОЛІВСТВІ РУСІ В СЕРЕДИНІ XIV – НА ПОЧАТКУ XV СТОЛІТТЯ 326
<i>Jerzy SPERKA</i>	PANOWIE Z ZUBRZY. Z DZIEJÓW SZLACHTY RUSKIEJ ROCHODZENIA ŚLĄSKIEGO W XV WIEKU 339
<i>Віра ГУПАЛО</i>	ІСТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОРОДИЩА ЛІТОПИСНОГО ЗВЕНИГОРОДА І ЙОГО ОКОЛИЦЬ У XIX СТОЛІТТІ 350

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

Леонтій ВОЙТОВИЧ

**СПІРНІ ПИТАННЯ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ІСТОРІЇ: ВІДКРИТТЯ
ДИСКУСІЇ**
360

Ірина ПАПА

“ПЕРЕУЯВЛЕННЯ” СТАРОКИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ
372

Володимир ПЕТЕГИРИЧ

**ЦІННИЙ КАТАЛОГ ЗНАХІДОК З АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЛІ-
ТОПИСНОГО ЧЕРВЕНА**
Czerwień – gród między Wschodem a Zachodem. Katalog wystawy / Červen’ –
eine Burg zwischen Ost und West. Ausstellungskatalog / Červen’ – un castrum
tra Oriente e Occidente. Catalogo della mostra / Червень – град між Схо-
дом і Заходом . Каталог виставки. – Tomaszów Lubelski; Leipzig; Lublin;
Rzeszów, 2012. – 449 s. + 43 tabl.
377

Ольга ЩОДРА

**РУСЬКИЙ ЕЛЕМЕНТ В УГОРСЬКОМУ КОРОЛІВСТВІ ДО КІНЦЯ XIV
СТОЛІТТЯ**
Волощук М. “Русь” в Угорському королівстві (XI – друга полови-
на XIV ст.): суспільно-політична роль, майнові стосунки, міграції /
Відп. ред. Л. В. Войтович. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2014. – 496 с.
383

Ольга ГОРДА-ЦИБКО

**ПАМ’ЯТКИ КНЯЖОЇ ДОБИ НА АРХЕОЛОГІЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНІЙ ВИ-
СТАВЦІ СТАВРОПІГІЙСЬКОГО ІНСТИТУТУ У ЛЬВОВІ 1888–1889 РОКІВ**
389

Євгенія КОВАЛЬЧУК

**МИСТЕЦТВО КНЯЖОЇ ВОЛИНИ НА СТОРІНКАХ НОВОГО ВИДАННЯ
“ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА”**
396

АНОТАЦІЇ 410

SUMMARY 410